

ת"פ 52738/01/15 - מדינת ישראל נגד ס' מ', ת' מ'

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 52738-01-15 מדינת ישראל נ' מ' (עציר) ואח' 07 אוקטובר 2015

בפני
בעניין: כב' השופט הבכיר אמנון כהן
מדינת ישראל
באמצעות עו"ד שחר מלול
מפרקליטות מחוז י-ם

המאשימה

נגד

1. ס' מ' (עציר)
2. ת' מ' (עציר)
ע"י ב"כ עו"ד ראנמ מזאל

הנאשמים

גזר דין

נגד הנאשמים, אב ובנו, הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של תקיפת קטין בידי אחראי, בניגוד לסעיף 368ב(א) סיפא לחוק העונשין, והתעללות בקטין או בחסר ישע, בניגוד לסעיף 368ג סיפא לחוק העונשין.

בהתאם לאמור בכתב האישום המתוקן, כשבוע לפני יום 17.1.15, ברח מ' (קטין כבן 15) מביתו, והנאשמים יצאו לחפשו. לאחר שאיתרו אותו, הכניסו הנאשמים את מ' לרכב, הנאשם 1 נהג ברכב והנאשם 2, אשר ישב במושב האחורי, הכה את מ' בכך שתפס בשערותיו, טלטל את ראשו וחבט את ראשו בדלת הרכב ובמסעד הכיסא שלפניו.

בהמשך, כשהגיעו השלושה לביתם, הכה הנאשם 2 את מ' באגרוף בפניו, והנאשם 1 הורה לנאשם 2 שלא לעשות זאת, כדי שלא "להשאיר סימנים". לאחר מכן, בסמוך לשעה 11:00, הכניס הנאשם 2 את מ' לאחד מחדרי הבית, השכיבו על מיטה מברזל ללא מזרן וקשר את מ' למיטה באמצעות חוטי ברזל, בידיו, ברגליו, בברכיו, בחזהו ובבטנו. הנאשם 2 החל להכות את מ' באמצעות צינור פלסטיק והנאשם 1 הכה את מ' באמצעות כבל חשמלי מקופל. הנאשמים הכו את מ' ברגליו, בזרועותיו, בחזהו ובצווארו, וזאת מספר רב של פעמים, כאשר מ' זועק. הנאשמים הותירו את מ' כבול למיטה והכו אותו שוב ושוב.

בסמוך לשעה 17:00, יצאו הנאשמים מהבית ואימו של מ' שחררה אותו מכבליו. בסיפא של כתב האישום נטען, כי כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים, נגרמו למ' חבלות, שריטות ונפיחות בארבעת הגפיים והוא נזקק לטיפול רפואי. בנוסף, הושם מ' בסד גבס בברך שמאל, מחשש לשבר.

ביום 4.5.15 הודו הנאשמים בעובדות הנטענות בכתב האישום המתוקן (במסגרת הסדר טיעון). בהתאם להסדר, הורשעו הנאשמים בביצוע עבירה של תקיפת קטין בידי אחראי, והוסכם, כי בית המשפט יכריע בשאלה המשפטית, האם המעשים מהווים גם עבירה של התעללות, וזאת לאחר שהצדדים טענו בעניין זה והגישו תיק מוצגים מוסכם.

בהכרעת הדין המשלימה מיום 16.6.15, הרשעתי את הנאשמים גם בעבירה של ביצוע התעללות בקטין בידי אחראי.

יצוין, כי נעתרתי לבקשת התביעה והוריתי על הגשת תסקיר נפגע עבירה. ואולם, עורכת התסקיר הודיעה לבית המשפט, כי "בהיעדר יכולת לדבר עם הנער הנפגע, וכן בהיעדר יכולת לדבר עם האם, לא נוכל להיענות להוראת בית המשפט", עורכת התסקיר הוסיפה, כי אינה יכולה להצביע על הסיבה שבעטיה אין המשפחה משתפת פעולה.

מאידך, הוגשו תסקירי שירות מבחן בעניין שני הנאשמים.

אשר לנאשם 1 (האב), ציין שירות המבחן, כי הוא בן 43, נשוי ואב ל-11 ילדים, בגילאים 8-24. האב למד בבית ספר 5 שנים ואינו יודע קרוא וכתוב והוא נעדר עבר פלילי. שירות המבחן המשיך וציין, כי האב קיבל אחריות חלקית על האמור בכתב האישום המתוקן, ולדבריו "מבין כי אלימות אינה הדרך לחינוך ילדים".

שירות המבחן ציין, כי ברקע לעבירה, עומדת הדרדרותו של נפגע העבירה. לטענת האב, הקטין נהג לגנוב ולהשתמש בסמים ופגע בשמה הטוב של המשפחה. בנוסף, ציין שירות המבחן, כי האב הביע חרטה על מעשיו והדגיש, כי כל חייו משקיע בניסיון לפרנס את משפחתו, וכי הוא מבין שאלימות לא מהווה דרך חינוכית לגיטימית ומועילה.

בסופו של תסקיר, ציין שירות המבחן, כי לנוכח חומרת העבירה ולנוכח הערכתו, כי האב מתקשה להבין את חומרת מעשיו, וכן מתקשה להבין את מידת הנזק שנגרם לבנו, יש מקום להטלת עונש קונקרטי, מרתיע ומציב גבול. שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית.

אשר לנאשם 2 (הבן), ציין שירות המבחן כי מדובר ברווק בן 23, אשר השתחרר אך זה לא מכבר ממאסר למשך 3 שנים, בגין עבירות של שוד מזוין, קשירת קשר לפשע, גניבה ועוד. גם הנאשם 2 מסר, כי העבירה נעשתה על רקע הידרדרותו של המתלונן לעולם העברייני, וכי גם הוא מביע חרטה על מעשיו ורצון להשתלב בטיפול בתחום האלימות במסגרת שב"ס.

בסופו של תסקיר, ציין שירות המבחן, כי לנוכח חומרת העבירה ויחסו של הנאשם 2 לעבירה, ולנוכח הערכתו של שירות המבחן, כי רמת המסוכנות להישנות העבירה הינה גבוהה, הוא נמנע מהמלצה טיפולית, ולהערכתו, עונש מאסר בפועל יהווה גורם חיצוני ומציב גבולות עבורו.

הטיעונים לעונש התקיימו בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין.

התביעה טענה, כי יש מקום לאבחן בעניין מתחם הענישה בין האב לבן, וביקשה להחמיר יותר עם האב. התביעה טענה, כי מתחם העונש ההולם בנוגע לאב צריך לעמוד בין 4 ל-7 שנות מאסר, ולגבי הבן, כך טענה, יש להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 3 ל-6 שנות מאסר. בנוסף, ציינה התביעה את הנזק הפיזי והנפשי שנגרם לקטין. כרגיל, בהתאם לתיקון 113, כל צד הגיש פסיקה התומכת בגישתו לעניין מדיניות הענישה הנהוגה.

התביעה הציגה מספר גזרי דין, בהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות שבין 3 ל-9 שנים, כך, לדוגמא, בע"פ 8538/00, **פלוני נ' מדינת ישראל**, פסקי דין נ"ו (4) 774, נידון אב שהורשע בחמישה מקרי התעללות בקטין ובתקיפת בת זוג, ל-3 וחצי שנות מאסר. במקרה אחר, הוטל על אב שהורשע בשורה של מעשי התעללות כלפי בנו התינוק, מאסר לתקופה של 4 וחצי שנים (ע"פ 9095/06, **פלוני נ' מדינת ישראל**, פורסם במאגרים ביום 24.12.07).

כאמור, ב"כ הנאשמים, הציג גזרי דין שבהם הוטלו עונשי מאסר לתקופות קצרות יותר. כך, לדוגמא, הוצג בפני ע"פ 1836/12, בו אישר בית המשפט העליון עונש מאסר למשך 14 חודשים, שהוטל על עובד זר ששימש כמטפל סיעודי ותקף את המטופל (פורסם במאגרים ביום 1.6.12).

ב"כ הנאשם טען, בין היתר, כי במספר רב של מקרים, הופנו הנאשמים לטיפול - גם אם מדובר בטיפול בין כותלי בית הסוהר.

בהתאם לתיקון 113, אין מחלוקת, כי הערכים המוגנים במקרה דנן הינם שלומם וגופו של אדם וביטחונם, במיוחד כאשר מדובר בקטין הנפגע על ידי האחראים עליו.

ברור, כי מידת הפגיעה בערך החברתי במקרה דנן, הינה גבוהה מאוד. תוצאות ההתעללות היו קשות ודי לעיין בתמונות שהוגשו לעיוני בתיק המוצגים (ת/10), ובמסמך הרפואי של בית החולים בו שהה הקטין (ת/13). לכך יש להוסיף, כי מדובר גם בנזק נפשי לקטין.

כאמור, מדיניות הענישה הנהוגה אינה אחידה ולצד עונשי מאסר מחמירים, ניתן גם למצוא עונשי מאסר לתקופות קצרות יותר.

אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, בהתאם לסעיף 40ט לתיקון 113, נראה לי כי חלקם היחסי של הנאשמים בביצוע העבירה זהה, ומאידך ברור כי לאב הייתה השפעה על מעשיו של הבן. הנזק שנגרם מביצוע העבירה היה קשה. הסיבה שהביאה את הנאשמים לבצע את העבירה (לפי טענתם ולפי האמור בתסקיר שירות המבחן), הינה התנהגותו של הקטין. לעניין זה העיד האב בפניי, כי מ' התחיל לברוח מבית הספר ולגנוב וכי המשטרה נהגה להתקשר אליו מעת לעת לאחר שם' נעצר בגין עבירות שביצע. לדבריו, קרה שבנו ברח מהבית ולא נמצא במשך 25 יום.

ברור, כי הנאשמים יכלו להימנע מהמעשה וכי מדובר באכזריות, באלימות ובהתעללות קשה, כאשר הנאשמים מנצלים

לרעה את כוחם ומעמדם כלפי מ'.

בנסיבות אלה, אני קובע, כי מתחם הענישה לגבי שני הנאשמים, הינו בין שנתיים ל-5 שנות מאסר.

אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40יא לתיקון 113), אין כל ספק, כי הפגיעה של העונש במשפחתם של הנאשמים (ובעיקר בשים לב לעובדה שהאב מפרנס אישה ו-11 ילדים), הינה קשה ביותר. כמו כן, יש להביא בחשבון את נטילת האחריות של הנאשמים על מעשיהם ואת הודאתם בעובדות כתב האישום. אין להתעלם גם מנסיבות חייהם הקשות של הנאשמים (כפי שבא לידי ביטוי בתסקיר שירות המבחן). כמו כן, כאמור, לאב אין עבר פלילי ולבן הרשעה אחת אשר בגינה נידון למאסר לתקופה של 3 שנים.

ב"כ הנאשמים, אשר ניהל את התיק בצורה ראויה להערכה, הסכים, כי הדרך בה נהגו הנאשמים הייתה מוטעית וביקש לציין, כי החמרה בענישה תפגע מאוד במשפחה ואף תחמיר את הקשר שבין הנאשמים למתלונן.

לא למותר לציין, כי ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם, כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכל וכל והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה הכלח. הילד אינו רכוש הוריהו, אסור שישמש שק אגרוף, שבו יכול הורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו, ראה פסק דינה של כב' השופטת ד' בייניש (כתוארה אז), בע"פ 4596/98, **פלונית נ' מדינת ישראל**, פד"י נ"ד (1) 145.

יש להצטער, כי עניינו של הקטין לא טופל על ידי הרשויות מבעוד מועד. יחד עם זאת, הובא לידיעתי על ידי שירות המבחן, כי לאחר האירוע, הוצא מ' בצו לפנימייה וכי כיום הוא מגיע אחת לשלושה שבועות הביתה וזקוק לסביבה תומכת ומוגנת בבית אמו.

בשים לב לכך ולאחר ששמעתי את דבריהם של ב"כ התביעה, של הנאשמים וב"כ, ועיינתי בתסקירי שירות המבחן, אני מטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר לתקופה של 30 חודש, החל מיום מעצרו - דהיינו 17.1.15. כמו כן, אני מטיל על כל אחד מהנאשמים מאסר על תנאי למשך 24 חודש, ואולם הנאשמים לא יישאו בעונש זה, אלא אם כן יעברו תוך תקופה של שנתיים מיום שחרורם על עבירה של תקיפת קטין או חסר ישע, או התעללות בקטין או בחסר ישע, ויורשעו עליהן.

בנסיבות העניין, אינני מחייב את הנאשמים בקנס או בפיצוי למתלונן.

כפוף להסכמתם, יקבלו הנאשמים טיפול מתאים בתקופת מאסרם.

יש לשלוח העתק לשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ד בתשרי תשע"ו, 7 באוקטובר 2015, בפומבי.

חתימה